EITEM AR YR AGENDA: 13

AWDURDOD TÂN AC ACHUB GOGLEDD CYMRU

16eg Mawrth 2009

ADRODDIAD BLYNYDDOL Y PWYLLGOR SAFONAU I'R AWDURDOD TÂN AC ACHUB

Adroddiad gan Colin Everett,
Clerc i'r Awdurdod

Diben yr Adroddiad

1. Ystyried yr adroddiad gan y Pwyllgor Safonau sydd ynghlwm.

Cefndir

2. Fel mater o lywodraeth gorfforaethol dda mae'r Pwyllgor yn darparu'r Awdurdod Tân ac Achub gydag adroddiad blynyddol o'i weithgarwch yn ystod pob blwyddyn ariannol. Er y diben hwn, fe gafodd y Pwyllgor gyfarfod ar 2il Chwefror 2009 i gytuno ei Adroddiad Blynyddol ar gyfer blwyddyn ariannol 2008/09.

3. Mae pumed Adroddiad Blynyddol y Pwyllgor, sy'n cynnwys ei weithgareddau rhwng Ebrill 2008 a Mawrth 2009, ynghlwm er ystyriaeth yr aelodau.

Argymhelliad

4. Fod yr Awdurdod Tân ac Achub yn derbyn Adroddiad Blynyddol y Pwyllgor Safonau.

PWYLLGOR SAFONAU AWDURDOD TÂN AC ACHUB GOGLEDD CYMRU

ADRODDIAD BLYNYDDOL

1. Dyma bumed adroddiad blynyddol y Pwyllgor Safonau i'r Awdurdod Tân ac Achub ac mae'n cynnwys y cyfnod rhwng Ebrill 2008 hyd Mawrth 2009.

Aelodaeth

2. Dyma aelodaeth y Pwyllgor:

<u>Aelodau annibynnol</u>
Mr Chris Bretherton-Watt (cadeirydd)
Mr John Pollard JP (is gadeirydd)
Mr Simon Fysh
Mr Samindre Soysa

<u>Aelodau o'r Awdurdod Tân ac Achub</u>
Cynghorydd Glyn Williams
Cynghorydd Merfyn Thomas

Cyfarfodydd gynhaliwyd

3. Mae deddfwriaeth yn pennu fod rhaid i'r holl Bwyllgorau Safonau gyfarfod o leiaf unwaith pob blwyddyn galendr. Daeth y Pwyllgor Safonau at ei gilydd am gyfarfod ar 2il Chwefror 2009. Yn ystod gweddill y flwyddyn, roedd busnes arall yn cael ei drafod drwy ohebiaeth, mae rhagor o fanylion yn yr adroddiad hwn.

4. Dyma'r presenoldeb:

Mr Chris Bretherton-Watt
Mr Simon Fysh
Cynghorydd Glyn Williams
Cynghorydd Merfyn Thomas

Materion drafodwyd

Panel Gydnabyddiaeth Ariannol

5. Yn ei gyfarfod ar 15fed Chwefror 2008, fe drafododd y Pwyllgor y cynnig i sefydlu "Panel Annibynnol Cymru ar Gydnabyddiaeth Ariannol". Ystyriwyd effeithiau'r cynnig hwn ar awdurdodau tân ac achub, y goblygiadau i'r Pwyllgor Safonau a chyflwyniad posib o lwfans i aelodau cyfetholedig.

6. Fe gyhoeddodd y Panel Cydnabyddiaeth ei Adroddiad Cychwynnol ym mis Gorffennaf 2008 ynghyd ag ymrwymiad i ddarparu Adroddiad Atodol lle byddai'r uchafswm o addasiad (uwchraddiad) yn cael ei ragnodi ar gyfer 2009/2010 ac a fyddai'n dod i rym o 1af Ebrill 2009.

7. Cyhoeddwyd yr Adroddiad Atodol hwn ym mis Rhagfyr 2008 ac wrth bennu'r uwchraddiad, fe ystyriodd y Panel amrediad o faterion gan gynnwys yr adborth a'r cynrychioliadau oedd wedi dderbyn ar faterion yn yr Adroddiad Cychwynnol.

8. Bydd y Panel yn cychwyn ymgynghoriad cynhwysfawr ar lwfansau aelodau yn ystod y cyfnod Chwefror hyd Fehefin 2009. Hwn fydd y cyfle cyntaf (ers sefydlu rôl y cynghorydd modern a phroffesiynol gan Ddeddf Llywodraeth Leol 2000) i randdeiliaid gyfrannu i adolygiad cynhwysfawr o lwfansau aelodau.

9. Bydd adolygiad llawn o Gynllun Lwfansau Aelodau yn cael ei gyflwyno i gyfarfod yr Awdurdod Tân ac Achub a gynhelir ar 16eg Mawrth 2009. Mae'r adolygiad hwn yn gyson gyda'r trefniadau wnaed gan awdurdodau cyfansoddol. Mae Clercod y tri Awdurdod Tân yng Nghymru wedi cyfarfod a thrafod sut i ymdrin gyda hyn yn eu hawdurdodau eu hunain ac yn argymell yr adolygiad hwn i'w awdurdod eu hunain.

Hyfforddiant a Datblygu

10. Yn dilyn etholiadau awdurdodau lleol ym mis Mai 2008, roedd yr holl awdurdodau lleol wedi darparu hyfforddiant a datblygiad i gynghorwyr newydd a chynghorwyr oedd yn dychwelyd ar agweddau amrywiol gan gynnwys y fframwaith foesegol a'r cod ymddygiad.

11. Ni adnabuwyd unrhyw anghenion hyfforddiant pellach ar y fframwaith foesegol i aelodau o'r Pwyllgor Safonau neu aelodau o'r Awdurdod Tân ac Achub yn ystod y flwyddyn bresennol. Ond, nodwyd bydd cyflwyniad y Cod Ymddygiad Diwygiedig yn ystod 2008 yn gorfodi'r ddarpariaeth o hyfforddiant i bob aelodau ar y newidiadau oherwydd y Cod diwygiedig.

Cod Ymddygiad

12. Cafwyd adroddiad ysgrifenedig a diweddariad ar lafar ar y Cod Ymddygiad gan y Clerc.

Busnes drafodwyd drwy ohebiaeth

13. Yn ystod 2007/08, hysbyswyd aelodau o'r pwyllgor, drwy ohebiaeth, o weithrediad 'Gorchymyn Llywodraeth Leol (Mynediad at Wybodaeth) (Amrywio) (Cymru) 2007' a sut mae'n gymwys i bwyllgorau safonau o dan y Rheoliadau Awdurdodau Lleol (Trefniadau Gweithrediaeth) (Penderfyniadau, Dogfennau a Chyfarfodydd) a'r Pwyllgorau Safonau (Cymru) (Diwygio) 2007'. Hysbyswyd aelodau am gyhoeddiad a chynnwys Adroddiad Blynyddol Ombwdsmon Gwasanaethau Cyhoeddus Cymru 2006/07. Hefyd, er dibenion gwybodaeth, dosbarthwyd copïau o bapurau achlysurol gyhoeddwyd gan Bwrdd Safonau Lloegr ar 'Ragdueddiad, Rhagderfyniad neu Dueddiad, a'r cod' i'r Pwyllgor.

Cwynion yn erbyn aelodau o'r Awdurdod Tân ac Achub

14. Yn ystod cyfnod yr adroddiad yma, ni wnaed unrhyw gwynion yn erbyn cynghorwyr mewn perthynas â'u rôl fel aelodau o'r Awdurdod Tân ac Achub. Yn unol â hynny, ni gyfeiriwyd unrhyw faterion i'r pwyllgor i'w harchwilio neu wneud penderfyniad.

Gwybodaeth Ychwanegol

15. Hysbyswyd yr aelodau y bydd pwyllgor archwilio yn cael ei sefydlu o Ebrill 2009 ymlaen. Roedd y yr aelodau yn gefnogol iawn o'r bwriad hyn.

16. Roedd yr aelodau yn cefnogi ac yn falch o nodi bwriad yr Awdurdod i geisio am lefel safonol Breinlen Cymru ar gyfer Datblygu a Chefnogi Aelodau.

Gweithgareddau eraill ymgymerwyd â hwy gan aelodau o'r Pwyllgor Safonau

17. Mynychodd yr aelodau canlynol ddigwyddiad gwybodaeth yn OpTic ar 11eg Mehefin ac felly wedi derbyn gwybodaeth ar fframwaith foesegol a'r cod ymddygiad diwygiedig yn dilyn etholiadau llywodraeth leol yn 2008:

Chris Bretherton-Watt
Samindre Soysa
Simon Fysh

18. Roedd Symon Fysh yn bresennol yng nghyfarfod y Panel Gweithredol ar 28ain Gorffennaf a bu Chris Bretherton-Watt yng nghyfarfod y Panel Gweithredol ar 22^{ain} Medi 2008 fel arsylwyr.

Casgliad

19. Mae'r Pwyllgor Safonau'n argymell fod Awdurdod Tân ac Achub Gogledd Cymru yn nodi'r adroddiad yma.